

” تبیین جایگاه کار آفرینی در سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی “ (۱)

کار آفرینی و رویکردهای مختلف آن از منظر اقتصاد مقاومتی

(به مناسبت ششم مرداد روز کار آفرینی)

فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

- گروه تلگرام پژوهش خبری صدا و سیما <https://telegram.me/pajooreshkhabar>

پژوهشگر: فاطمه حسینی

مدیریت
پژوهش
خبری
مقاومت
خبر
صدا و سیما

رابطه کارآفرینی با اقتصاد مقاومتی در کلام رهبری

ما باید یک اقتصاد مقاومتی واقعی در کشور به وجود بیاوریم. امروز کارآفرینی معنایش این است. ... مسئولان و دلسوزان کشور که خود را موظف بدانند، مکلف بدانند به ایجاد کار، به تولید، به کارآفرینی، به پر رونق کردن روزافزون این کارگاه عظیم؛ که کشور ایران حقیقتاً امروز یک کارگاه عظیمی است. همه خودشان را باید موظف

بدانند. (بخشی از بیانات مقام معظم رهبری در جمع کارآفرینان کشور - ۱۳۸۹/۶/۱۶)

نکات برجسته

کارآفرینی با فراهم‌سازی رشد درون‌زا از طریق قابلیت‌های مردمی نقش مهمی در شکل‌گیری اقتصاد مقاومتی دارد.

کارآفرینی موتور محرکه رشد و توسعه اقتصادی و فرایندی است که طی آن خلق و بازتولید ثروت صورت می‌گیرد.

کارآفرینی با توسعه قابلیت‌های فردی در زمینه خلق ارزش، منجر به توسعه فرهنگ کار و تلاش در جامعه می‌شود.

کارآفرینی، با مشارکت دادن آحاد جامعه و افراد خلاق و نوآور در فعالیتهای اقتصادی، می‌تواند ضمن دستیابی به رشد اقتصادی، معضل بیکاری و رکود را حل نماید.

مقدمه

امروزه از کارآفرینی به عنوان موتور محرکه رشد و توسعه اقتصادی یاد می شود؛ به طوری که، بسیاری از کشورهای پیشرفته و در حال توسعه کارآفرینی را به عنوان یک ظرفیت و فرصت ویژه در جهت اهداف اقتصادی خود چه در سطح داخلی و چه در سطح بین المللی مورد توجه قرار داده و سیاست ها و برنامه های ویژه ای در حمایت از آن در نظر گرفته اند. ایران نیز که دستیابی به اقتصاد اول منطقه را به عنوان یکی از اهداف خود در افق ۱۴۰۴ در نظر گرفته است، می تواند از ظرفیت ها و مزایای این بخش در جهت بهبود شرایط اقتصادی و دستیابی به اهداف اقتصادی خود بهره گیرد. از طرفی، کارآفرینی، در بندهای یک، پنج و بیست سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری در بهمن ماه ۱۳۹۲ نیز مورد توجه قرار گرفته است. بر این اساس، در آستانه روز "کارآفرینی" (۶ مردادماه) و با توجه به شعار سال "اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل"، خلاصه گزارش کمیسیون کارآفرینی و کسب و کار مجمع تشخیص مصلحت نظام با عنوان "نقش و جایگاه کارآفرینی در تحقق اقتصاد مقاومتی" در چهار شماره ارائه می شود. این شماره (۱) به کارآفرینی و رویکردهای آن از منظر اقتصاد مقاومتی اختصاص دارد:

کارآفرینی چیست؟

کارآفرینی عامل پویایی اقتصادی است و می‌توان آن را فرآیندی تعبیر کرد که طی آن ایده‌ها و محصولات جدید از طریق ایجاد کسب‌وکارها و سازمان‌های جدید و یا ارتقاء و نوسازی کسب‌وکارها و سازمان‌های موجود معرفی می‌گردند و ضمن این فرایند، خلق و بازتوزیع ثروت صورت می‌گیرد.

بر این اساس، می‌توان رویکردهای مختلف کارآفرینی را از منظر اقتصاد مقاومتی مورد بررسی قرار داد:

مدیریت
پژوهش
خبری
معاونت
خبر
صدا و سیما

کار آفرینی به عنوان فرد کار آفرین

در این دیدگاه، کار آفرینی یک پدیده فردی یا تیمی است و خود کار آفرین (کار آفرینان) در مرکز فرایند کار آفرینی و نه زمینه، قرار دارد.

جایگاه کار آفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

بکارگیری ظرفیت‌های افراد خلاق و تحصیل کرده کشور در امور اقتصادی جهت رشد درون زا و افزایش مقاومت اقتصادی	توسعه قابلیت‌های فردی در زمینه خلق ارزش با رویکرد جهادی	توسعه فرهنگ کار و تلاش	افزایش درآمد بخش‌های کم درآمد مبتنی بر میزان تلاش و کار آفرینی آنها	جلوگیری از خروج سرمایه های انسانی به شکل فرار مغزها	شکل‌گیری همکاری‌های علمی و اقتصادی در قالب تیم‌های کار آفرینانه
--	---	---------------------------	---	--	---

کار آفرینی به عنوان فرایند نوآوری

در این رویکرد، کارآفرینان در هنگام بهره برداری از فرصت دست به نوآوری می زنند. کارآفرینی به عنوان نوآوری، سطوح بنگاه، صنعت، منطقه و کشور را در بر دارد.

جایگاه کار آفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

جذب و بکارگیری فناوری‌ها و نوآوری‌ها در سازمان‌های دولتی و عمومی	شکل‌گیری نظام صیانت از حقوق مالکیت فکری با توجه به پیگیری جامعه کارآفرینان	تبدیل علم به فناوری و محصول	کاهش و مدیریت مصرف با بکارگیری محصولات جدید و نوآورانه	جایگزینی محصولات از رده خارج با محصولات جدید و پاسخ به نیاز تنوع طلبی جامعه	افزایش بهره‌وری اقتصادی با بکارگیری روشها و فناوری‌های جدید	تولید محصولات جدید و نوآورانه
--	--	-----------------------------------	--	---	---	--

کار آفرینی به عنوان ایجاد کسب و کار یا سازمان

این رویکرد، کارآفرینی را در نقش ایجاد سازمان معرفی می کند و بیشتر به کاری که کارآفرین انجام می دهد، می پردازد تا اینکه بداند او چه کسی است و بنابراین، واحد تحلیل را سازمان قرار می دهد.

جایگاه کارآفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

بستر سازی و شکل گیری جامعه کارآفرین	توسعه اقتصاد سالم مبتنی بر مالیات با توسعه کمی و کیفی کسب و کارهای جدید	فراهم سازی زمینه اشتغال آحاد جامعه در کسب و کار و سازمان های جدید	افزایش تعداد سازمان ها و شرکت ها و افزایش میزان ضربه پذیری اقتصادی	شکل گیری شرکت های خرد، کوچک و متوسط و توسعه انعطاف پذیری اقتصادی
-------------------------------------	---	---	--	--

کار آفرینی به عنوان عمل ورود

کار آفرینی به عنوان عمل ورود یعنی عمل راه اندازی (شروع) یک کسب و کار مخاطره آمیز، چه با [ایجاد] یک بنگاه جدید یا از طریق کار آفرینی سازمانی. سطح تحلیل این رویکرد صنعت است.

جایگاه کار آفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

شکل گیری کسب و کارهای فعال صنعتی و امکان صادرات خدمات فنی و مهندسی	فراهم سازی رشد و توسعه کارخانجات و صنایع مرتبط با اصل ۴۴ قانون اساسی از طریق خرید کار آفرینانه	به روز رسانی فعالیت بخش های مختلف اقتصادی همچون کشاورزی و صنعت	ایجاد نوآوری های صنعتی در بخش های بزرگ اقتصادی همچون ساختمان
--	--	--	--

کار آفرینی به عنوان بنگاه مخاطره پذیر

شمای کلی این تعریف، چگونگی ایجاد کسب و کارهای جدید در داخل سازمان های بزرگ موجود از طریق تلاش های آگاهانه و فعالانه کارکنان است.

جایگاه کار آفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

<p>شکل گیری نظام اقماری در صنایع مختلف که شامل چند کسب و کار بزرگ و مجموعه کسب و کار کوچک است.</p>	<p>شکل گیری اسپیناف های (انتقال بخشی از شرکت؛ شامل انتقال تکنولوژی و دانش فنی از شرکت مادر به شرکت جدید می باشد) سازمانی و معرفی محصولات جدید</p>	<p>جلوگیری از رکود سازمانی در سازمان های بزرگ کشور</p>	<p>شکل گیری نوآوری های سازمانی و به روزرسانی ساختارهای سازمان های کشور</p>
--	---	--	--

کار آفرینی به عنوان تخریب خلاق

تخریب خلاق یعنی از بین بردن اصول و قواعد قدیمی و جایگزین کردن آن با گزینه های جدید مبتنی بر نوآوری. مفهوم تخریب خلاق به عنوان یک منبع توسعه اقتصادی، مطالعاتی را در مورد آشفتگی یا تلاطم (مثلا ورود منهای خروج) در اقتصاد بازار به عنوان واحد تحلیل به وجود آورده است.

جایگاه کار آفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

بکارگیری ایده های
خلاقانه و بنیادین
افراد خلاق جامعه
دانشگاهی

گشایش بازارهای
جدید داخلی و
منطقه ای با ورود
محصولات
ساختار شکن

ایجاد جهش های
فناورانه

تجاری سازی
محصولات
فناورانه بنیادین

کارآفرینی به عنوان شرکت های کوچک و متوسط

▶ محققان کارآفرینی اکثراً بر خصایص، رفتارها یا وقایعی که بیشتر مرتبط با جدید بودن هستند متمرکز شده اند، تا اندازه بنگاه. این تغییر به تکیه بیشتر بر روی مراحل اولیه کارآفرینی منجر شده است. سه مشکل اشتغال، نوآوری و رقابت جویی توسط این شرکت ها حل می شود.

جایگاه کارآفرینی در اقتصاد مقاومتی با توجه به این رویکرد

ارائه محصولات نوآورانه که امکان بروز در کسب و کارهای بزرگ را ندارند.	شکل گیری بستر صادرات محصولات داخلی با رشد کسب و کارهای کوچک و متوسط	ایجاد رقابت و بالا رفتن قابلیت رقابت پذیری در صنایع مختلف	اشتغال زایی برای جوانان و افراد جویای کار از طریق ایجاد و توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط
--	---	---	---

مزایای مشترک کارآفرینی و اقتصاد مقاومتی در سطوح مختلف

با توجه به رویکردهای مختلف کارآفرینی، نقش و اثرات کارآفرینی منطبق با سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی در جامعه در سطوح مختلف فردی، سازمان، صنعتی - منطقه ای، ملی و بین المللی نیز قابل بررسی است:

سطح فردی:

- اشتغالزایی، درآمدزایی فردی، روحیه کار و نشاط افراد جامعه

سطح سازمانی:

- توسعه کمی و کیفی محصولات، نوسازی سازمانی

سطح صنعتی - منطقه‌ای:

- توسعه و نوسازی صنعتی، شکل‌دهی صنایع نوین و رقابت‌پذیر

سطح ملی:

- رشد اقتصادی، ارتقاء مقاومت اقتصاد ملی، ارتقاء امنیت ملی

سطح بین‌المللی:

- افزایش توانایی چانه‌زنی بین‌المللی، افزایش صادرات، توسعه قابلیت حمایت از کشورهای دوست

کلام آخر

امروزه، اهمیت و مزایای کارآفرینی به واسطه دامنه تأثیرات آن و نقش فعالی که در عرصه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، علمی و ... ایفا می کند، بر کسی پوشیده نیست و از کارآفرینی به عنوان رکن اساسی توسعه همه جانبه یاد می شود. در واقع کارآفرینی و فعالیت های کارآفرینانه را می توان استفاده مفید و مؤثر از سرمایه های انسانی، علمی، فرهنگی و اقتصادی تعبیر کرد که مسیر توسعه و رشد و بالندگی کشور را در عرصه های مختلف هموار می کند. توجه ویژه به کارآفرینی در سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی نیز گویای این امر است و ضروری است کارآفرینی و حمایت از فعالیت های کارآفرینانه به عنوان یک اصل اساسی در رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی مورد توجه قرار گیرد و با ایجاد شرایط و زمینه حضور کارآفرینان در عرصه های مختلف و بهره مندی از فرصت های این بخش زمینه تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی را فراهم آورد.

